

REVEAL

WHERE ARE YOU?

HALFWEG: EEN STAND VAN ZAKEN

ABC heeft tot zover aan het Reveal-onderzoek 8 artikels gewijd.¹ We voorzien nog tot zomer 2014 over de Reveal-onderdelen te schrijven.

We zijn nu op een punt gekomen dat het overzicht verloren kan gaan. Daarom overlopen we in deze uitgave de kernpunten van het onderzoek en hoe kerkleiders in Vlaanderen er iets mee kunnen doen.

Reveal: alleen voor christenen in Amerika?

Reveal is een onderzoek dat gehouden werd onder Amerikaanse christenen en kerken.

- Alleen al omwille van de ruim 250.000 enquêtes heeft het onderzoek voldoende gewicht dat zijn betekenis ook buiten Amerika ernstig genomen mag worden.
- Observaties uit de Vlaamse en uit de wereldwijde evangelikale beweging leiden tot gelijkaardige conclusies.
- Wat we van Reveal in Vlaanderen kunnen leren, moet omzichtig gebeuren. De meeste Vlaamse kerksituaties zijn te klein om zo'n onderzoek bij ons volledig uit te voeren. De foutmarge zou dan buiten proportie zijn en geen accurate conclusies mogelijk maken.

Maar we kunnen lessen trekken uit de grote punten. Welke ideeën zouden Vlaamse (kerk)leiders kunnen opdoen? Mogelijk iets voor een (zomer)huiswerk mocht u nog nadenken over de richting waarin de gemeente vanaf september best zou verder groeien.

Reveal: 12 leerpunten

1 Deelname aan kerkactiviteiten houdt op lange termijn géén belofte in voor geestelijke groei.

- Het aantal deelnemers aan activiteiten heeft geen enkele betekenis voor geestelijke groei. "Met hoeveel waren we?", is dus geen zinvolle vraag.
- Wel zinvol: "Hoe helpt deze activiteit dat mensen aan God een grotere inspraak in hun leven-werken-dienen geven?" Levert dat een dubbelzinnig antwoord op of verwijst het naar tekortkomingen? Verbeter de activiteit of stop ze. U wijdt uw krachten immers beter aan werk dat zonder twijfel effectief geestelijk groei bewerkt.

2 Wie gelooft gaat door een "geestelijk groei-continuüm"²

- Elke fase in dit groeitraject heeft duidelijke, aantoonbare kenmerken.
- Als (kerk)leiders die van elke groeifase leren opmerken, kunnen ze de (kerk)activiteiten beter afstemmen op wat mensen helpt om hun geloof-en-wandel verder te ontwikkelen.

3 Geestelijke groei: een levenswijze die een innige relatie met Jezus en met medemensen nog intensiever maakt.

- Kan geestelijke groei gemeten worden? Nee, niet rechtstreeks. Maar we kunnen samen met de mensen toetsen hoe zeer ze de twee grootste geboden in praktijk brengen en hoe zeer dat hun leven verandert.³
- Vertellen mensen over die veranderingen, dan omschrijven ze de kenmerken van de geloofsfasen waarin ze staan. Vergelijken we die met wat ze vroeger gedeeld hebben, dan krijgt die verandering direct betekenis: is de relatie met Jezus en met de medemens gegroeid? Is er stagnatie? Terugval?

4. De belangrijkste rol van de kerk ligt in de eerste fasen van het groeicontinuüm. Nadien heeft ze een secundaire rol.

- Dit is een gevoelige conclusie voor de Vlaamse christenen. Samen met de (kerk)leiders concentreert men zich hier buitengewoon sterk op de deelname aan gemeenteactiviteiten (zie ook nr.1). Maar er kan een bijkolmende reden in het spel zijn: kan het zijn dat zoals in de VS ook in ons land tussen de 30% en 48% van de christenen zich (nog steeds) in de eerste geloofsetappen zouden bevinden?
- De 3 vorige observaties tonen dat mensen normaal gezien verder groeien. Waar er (te) weinig leiders voor handen zijn, focust men tijd en moeite op de essentiële zaken - meestal zijn dat de kenmerken van de eerste geloofsfasen. Zo kunnen kerken zelf hun perspectieven op groei beperken. Wie verder wil groeien, moet daarvoor bewust ook de ruimte krijgen, zelfs als dat buiten de bemoeienis van de kerk zou vallen.
- Is dit een vrijbrief om uit het gemeentelven te stappen? Integendeel! Die christenen groeien, maar ze kunnen die groei maar verankeren als ze daarover met andere mensen delen. (Zie ook nr. 12.) Daarom moeten ze de kans krijgen om zelf vorming en zorg te mogen investeren in hun naaste (in of via de gemeente) en in evangelisatie (in en buiten de gemeente). Dat vereist een andere leiderschapsstijl dan we meestal in onze Vlaamse kerken gewoon zijn.

5. Waar de kerk de geestelijke disciplines vroeg aanleert, bezitten gelovigen nadien de noodzakelijke bouwstenen voor een leven gecentreerd op Jezus.

- Geestelijke disciplines zijn nogal onbekend in ons land. Nochtans kunnen discipelen van Jezus Hem enkel op navolgen, als zij zich oefenen. Dat vraagt consequente inzet van tijd, moeite en relaties op alle levensterreinen.
- De kerken die mensen van bij de bekering daarin oefenen, zullen op termijn daarvan de vruchten plukken. Deze mensen ontwikkelen een sterkere geloofswandel en duidelijkere identiteit. Ze zijn visionair voor het Koninkrijk van God. Ze kennen minder crises en/of permanente zwakte en vereisen minder (langdurige) pastorale aandacht.

6. De actiefste evangelisten, vrijwilligers en gevers zitten in de geloofsfasen “gelovig-zijn” en “discipel-zijn” – die met de grootste geestelijke ontwikkeling.

- In deze fasen vertaalt liefde voor God en voor de naaste zich in bewogenheid, toewijding en zorg. Een matuur christelijk karakter groeit en draagt herhaaldelijk, consequent en op alle levenssterreinen het stuur aan Jezus over. Uit liefde voor Hem.
- Het privilege van consequent evangeliseren, vrijwilligerswerk, geldelijke ondersteuning ligt daarom vooral bij wie in de praktijk toont dat die overgave bereikt is.
- En al die andere gelovigen? Voorzie hen in wat ze nodig hebben om verder naar die overgave te kunnen groeien. Vertrouw dat God hen daardoor sterker zal maken zodat ze later die lasten kunnen dragen.⁴

7. Meer dan 25% van de bevroegden beschrijven zichzelf als “geestelijk geparkeerd” of “ontevreden” met de rol die de kerk inneemt in hun geestelijke groei.

- Over deze vaststelling concludeerde in 2009 een leidersteam dat dit “ongeestelijk gedrag” zou goed praten. Maar daar gaat helemaal niet over.⁵ Het Reveal-onderzoek helpt dit fenomeen te begrijpen als een reactie op onaangepaste vorming vanwege de kerk. Die biedt onvoldoende wat gelovigen nodig hebben om verder te blijven groeien. Die mensen voelen zich steeds ‘hongeriger’ en leren zelf de weg niet vinden naar het juiste voedsel. Daarover drukken zij hun frustratie uit.
- Het fenomeen én een mogelijke aanpak is al herhaaldelijk in deze nieuwsbrief aan bod gekomen. Ondertussen kan passief (en eventueel subversief) gedrag ook cultureel gekaderd worden.⁶ (Zie de artikels op de website.⁵)

8. Wie apathisch geworden is, zal waarschijnlijk nooit meer tot een levende relatie met Jezus komen.

- Een harde conclusie, maar wel waarachtig. We kennen het fenomeen ook in onze kerken en groepen. Het dwingt tot nadenken.
- Leiders kunnen beginnen met een evaluatie van kernwaarden en hoe de kerk die omzet in prioriteiten. Juist omwille van ieders drukke leven is goed overleg over de langere termijn nodig.

9. Zelfs de meest toegewijde christen schiet schromelijk tekort in het uitleven van Jezus’ opdracht.

- Ondanks alle oprechte inspanningen zijn en blijven we gelovigen met tekortkomingen. We blijven God nodig hebben als Leidsman en Voleinder. Daarover moeten we eerlijker worden naar God, naar onszelf en naar onze medemensen. Structurele (over)bezetting van onze kalenders dringt bezinning naar de achtergrond. Activisme neemt het roer over. Alleen bekering kan die gewoonte van (dode?) werken doorbreken.

10. Niets heeft zo’n grote impact als leren reflecteren over de betekenis van de Schriften voor alledag.

- Het belang van de bijbel kan niet voldoende onderstreept worden. Reveal toont dat in alle groeifasen behoorlijke vorming in gezond bijbelgebruik cruciaal is. Degelijke bijbelkennis is een ruggengraat.
- Een evaluatie over de effectiviteit van het onderwijs is nodig. Verandert het levens (voldoende)? Helpt het mensen aan een sterk godsbeeld–mensbeeld–wereldbeeld? Traint het christenen tot leven–dienen–werken? ⁷

11. Er zijn geen “truken” voor geestelijke groei.

- Er zijn geen kortere goedkope weggetjes. Gemakkelijke modellen, directe oplossingen en zegen elders, kan een kerk niet zomaar overnemen. Die kosten meestal veel meer dan wat men daarover aanvankelijk inschatte.
- Medearbeiders van God kunnen in zijn wijngaard meewerken - op zijn manier en timing. Die is gewoonlijk anders zijn dan wat wij vanuit een gebroken schepping kunnen doen.
- Het degelijke werk vraagt om diep spitten. Om zorgzaam bemesten, water geven en snoeien. Dat vraagt overleg, planning, tijd, moeite, samenwerking. Wie zo op het fundament bouwen, zien hoe God de vruchten daarvan laat opkomen.

12. Leiders spelen een sleutelrol.

- Paulus stelde dat mensen zijn voorbeeld mochten navolgen.⁸ Leiders zijn rolmodellen. Mensen spiegelen zich aan hun levensvoorbeeld. Leider geven alleen een goed voorbeeld door staande te blijven - als ze zelf leven als degelijk onderbouwde discipelen.
- Dienend leiderschap is oprecht als het voortkomt uit een karakter gevormd door de Heilige Geest. Voelt u de nood om terug te grijpen naar die basis? Doe dat dan bij voorrang en zonder oponthoud.

1 Zie www.abcministries.be/artikels/#Reeks-Het-Willow-Creek-Reveal-Onderzoek
2 Een overzicht van de groeifasen: zie “Reveal deel 3: van zoeker naar discipel”.
3 Jezus: “Gij zult de Here, uw God, liefhebben met geheel uw hart en met geheel uw ziel en met geheel uw verstand. Dit is het grote en eerste gebod. Het tweede, daaraan gelijk, is: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelf.” (Matth. 22:37-40)
4 Praktische aanwijzingen vindt u in de vorige 8 artikels.
5 Zie op de website: “Reveal deel 4: ontevreden discipelen in uw kerk?”
6 Zie www.abcministries.be/artikels/#Autoriteit-gezag-en-macht-evenals-artikels-over-het-cultuuronderzoek-van-Hofstede.
7 Vlaamse christenen blijven worstelen met gezond bijbelgebruik. Bevraging wijst op een duidelijke voorkeur voor eerder “lichte kost” dan “vast voedsel”. Zich verstandelijk inspannen of een redenering verder uitdiepen, botsen op weerstand en wordt gemakkelijk afgedaan als “intellectualisme” of “muggenzifterij” of “specialistenwerk”.
8 Zie 1Kor.4:6, 16; Fil. 3: 17; 2 Thess.3:7-9; 1Tim.4:12-13; Titus 2:7